

**FRED DAS &
JEROEN TERLINGEN**

DE SPONSOR

Aanslag op het Schaakfestival van Marostica

NEW IN CHESS

Op het parkeerterrein van Ronald Meraner zette Godfried zijn auto met de neus naar de uitgang, zodat ze snel weg konden rijden als dat nodig mocht zijn. Ze liepen langs een grasveld met sproeiers. In het midden stond een steigerend paard op een sokkel. Strategisch opgestelde camera's bestreken het landgoed, dat met uitzondering van een smeedijzeren hek geheel was afgerasterd.

'Die voet tussen de deur kunnen we wel vergeten,' meldde hij Gino. 'Hij ziet ons mijlenver aankomen.'

'Dat had ik kunnen weten, *amico*. Zie je ergens een teken van leven?'

'Er staat een zilvergrijze Ferrari Enzo voor de deur. Ook al zit hij in geldnood, die patjakker houdt zijn stand wel op.'

Godfried voelde zijn hart bonken toen hij op de bel drukte en een rood lampje begon te branden.

'Als er nu een Koreaan opendoet van één meter hoog met een bolhoed, spelen we in een film, Gino.'

Maar de deur bleef dicht en uit een luidspreker klonk een krassende stem.

'Onverwachts bezoek, dat kan geen toeval zijn! Een dag geleden voor het eerst ontmoet en nu al op visite. En nog wel in het gezelschap van inspecteur Cancellara, ook al zo'n pechvogel uit lang vervlogen tijden. Heren, komt u verder!'

De deur zwaaide open en Ronald Meraner kwam met uitgestoken handen op hen af. ‘Welkom, welkom. Laat mij raden. Jullie vroegen je af wat ik te maken heb met de dood van Oskar Brugger, met wie u een etmaal geleden zo plezierig stond te kouten en die nu helaas niet meer onder ons is...’

Godfried verbaasde zich over de brutaliteit van de bejaarde paardenmagnaat, die verrast moest zijn door hun komst maar het initiatief moeiteloos naar zich toetrok nog voordat ze hun voeten hadden geveegd. Kraste hij gisteren ook zo? Het leek wel of er ieder moment een stuk kaas uit zijn snavel kon vallen.

‘Verontschuldigen voor ons onaangekondigde bezoek, *ignore...*’

Gemanicuurde handjes wuifden het excuus achteloos weg.

‘Diep tragisch. Intens verdrietig. Jammerlijk. Rampzalig. Ik heb er geen woorden voor,’ sprak Meraner zichzelf tegen. ‘Wij zullen er natuurlijk voor zorgen dat zijn gezin niets tekort komt, maar daarmee heeft de familie Brugger Oskar nog niet terug... Heb ik inderdaad aan zijn... eh... verscheiden uw onverwachte komst te danken?’

Hij inspecteerde een Davidoff-sigaar en knipte zorgvuldig het uiteinde af. Een zoeterige geur van karamel en cacao vulde de zitkamer. Gino keek vies.

‘Wij vroegen ons af hoe u Oskars gewelddadige dood rijmt met het ongeluk dat zijn broer overkwam. Ziet u een relatie tussen beide sterfgevallen?’

Meraner leek op een idee gebracht.

‘Gut ja, rechercheur, dat is ook zo... Die goeie Andreas die vorig jaar onverwachts is verdronken... Wist u dat die man subliem kon koken? Het is dat hij zijn salaris voor het grootste gedeelte naar het casino bracht, anders had hij eigenaar van een sterrenrestaurant kunnen zijn, of was hij chef-kok in een Michelinkeuken geweest. Wat zou in godsnaam het verband kunnen vormen tussen

beide catastrofale gebeurtenissen – behalve de ondoordringbaarheid van onze schepper?’

‘Hebt u nog meer Bruggers op de loonlijst?’ vroeg Godfried.

‘Dat weet ik niet zo uit mijn hoofd,’ verontschuldigde Meraner zich. ‘Op het *Centro Ippico* werken meer dan vierhonderd man, het kantoor niet meegerekend. Ik ken niet al mijn personeel met naam en toenaam.’

‘Dat snap ik, maar als in mijn bedrijf vroeger twee van mijn mensen achter elkaar waren vermoord, twee broers nog wel, zou ik me toch afvragen of ik daar iets mee te maken had.’

‘Hoe komt u erbij dat Andreas is vermoord? Bij mijn weten is hij niet lekker geworden terwijl hij aan het zwemmen was.’

‘Oskar heeft mij iets anders verteld,’ zei Godfried plompverloren. Tot zijn genoegen zag hij Meraner verbleken onder zijn nepkleurtje.

‘Heren... heren... Dat zijn beschuldigingen van zijn verdrietige, overspannen broer, die u op geen enkele manier kunt onderbouwen. Van een roemruchte politiemann... nou ja, van een in het verleden roemruchte politiemann... begrijp ik niet goed...’

Wat hij niet begreep, liet hij in het midden. Godfried zag dat Gino zich de sneer aantrok maar vasthield aan zijn rol van jofele diender, en onderbrak Meraner bars.

‘We zouden graag even met u praten, *Herr Meraner*, over het noodlot dat Marostica nu al voor de tweede keer heeft getroffen. Eerst een ontvoering en nu het dreigement van een aanslag. Wat aardig van u dat u ons stadsbestuur hebt aangeboden uw bewakingspersoneel uit te lenen. Dat zal goed van pas komen, wil het levend schaakspel doorgang kunnen vinden na dat afschuwelijke dreigement.’

‘Dat voel ik als een plicht, beste man. Iedere gemeente in de Veneto is mij dierbaar, maar Marostica heeft een

speciaal plekje in mijn hart. Dat komt omdat ik sinds jaar en dag mijn zorgvuldig geselecteerde Lippizaner en Friezen ter beschikking stel, die het evenement extra glans verlenen. Maar de voornaamste reden voor mijn affectie is dat ik mijn hele leven de schoonheid van het schaken koester als ware het een kunstvorm.'

Meraner wees op een vaardig geschilderd portret van zichzelf, dat naast ingelijste diploma's hing. Aan zijn lach te zien had hij zijn eigen tanden nog. Zijn kapsel was geföhnd in een coupe minderwaardigheidscomplex: een kunstig bouwwerk van dunne lokken over een kale schedel, dat met een laklaag op zijn plaats werd gehouden. Zijn hand zweefde boven een stelling op een schaakbord alsof hij wachtte op een goddelijke vonk.

'Ziet u daar, onder die stolp, die ivoren miniatuurstukken uit China? Betoverend, niet? En kijkt u dáár alstublieft... Kent u Duchamp - Marcel Duchamp - een tijdgenoot van Picasso? Dat schilderij heb ik een ereplaats gegeven. Ik prijs mij gelukkig dat ik dit unieke werk van hem heb kunnen bemachtigen.'

Boven een immens dressoir hing een doek, waarop twee schakers voor niets anders aandacht toonden dan voor de partij waarin zij waren verwickeld.

'Duchamp was een van de grondleggers van de moderne kunst, maar ook een fameus schaker, die voor het Franse nationale team uitkwam,' vervolgde Meraner. 'Tijdens zijn wittebroodsweken was hij zo druk bezig met het oplossen van schaakproblemen, dat zijn vrouw op een nacht, toen hij diep in slaap was, uit wanhoop de stukken aan het schaakbord heeft vastgelijmd. Kort daarop werd het huwelijk ontbonden.'

Meraner begon te hikken van de lach en sloeg zich op zijn dijen van pret.

'Zoiets had mij ook kunnen gebeuren, heren, als de eerste mevrouw Meraner mij niet drie decennia geleden had ingeruild voor haar viriele tennisleraar.'

Godfried vond het tijd worden om hem op stang te jagen. Koffie kregen ze toch niet.

‘Volgens mij bemoeit u zich alleen maar met de crisis in Marostica om op de hoogte te blijven van de maatregelen die de autoriteiten treffen. Het aanbod om uw bewakingsdienst ter beschikking te stellen beschouw ik als niet meer dan goedkope aandachttrekkerij voor de aanstaande verkiezingen. Nou, ik kan u verzekeren, *Herr Meraner*: als wij met u klaar zijn, kan uw populariteit wel een opkikker gebruiken.’

Weg was de jovialiteit van de paardenbaas. Hij monsterde Godfried alsof hij onder een steen vandaan kwam gewurmd en spuugde minachtend een flum in een kwispedoor, die er Japans uitzag.

Zoals ze hadden afgesproken ging Godfried naar het toilet, zodat Gino zich kon verontschuldigen voor het lompe gedrag van zijn kompaan. Zou je lekkerder poepen op een wc waar zachte muzak klonk als de bril naar beneden ging dan op een ouderwetse plee? Toen hij zich weer bij het gezelschap voegde bekeek Meraner hem welwillender dan vóór zijn plaspauze.

‘Uw collega vertelde mij zojuist dat u nog altijd gebukt gaat onder de gevolgen van uw ontvoering van vorig jaar. Het spijt mij dat te horen. Ik zal uw impertinente twijfel aan mijn motieven door de vingers zien, maar u moet van mij aannemen dat u mij grieft door mijn intenties te wantrouwen.’

‘Ik hoef helemaal niets van u aan te nemen, *Herr Meraner*. U zit hier de rondborstige weldoener uit te hangen, maar in deze telefoon – hij zwaaide met zijn iPhone – zitten opnamen van kadastrale kaarten van het Plateau van Asiago, waaruit blijkt dat u daar hectares grond bezit.’

De bonhomie van Meraner maakte plaats voor waakzaamheid.

‘Wat wilt u daarmee zeggen? Wat doet dat ertoe?’

Hij kneep zijn ogen tot spleetjes en lachte toen opgelucht, alsof hij plotseling iets onbenulligs uit zijn herinnering opdiepte.

‘Verdomd, u hebt gelijk! Een oude investering die nooit rendabel is geworden. Staat er een jaartal op die paperassen? Dat land moet ik een mensenleven geleden hebben aangekocht. Maar ik zie nog steeds het verband niet...’

Godfried en Meraner bleven elkaar aankijken, maar Gino nam het woord.

‘Herr Meraner, met de hulp van Godfried Vos ben ik erin geslaagd de plaats vast te stellen waar hij vorig jaar september in een loods op uw grondgebied in gijzeling is gehouden door Andreas Brugger. Voor alle duidelijkheid: Andreas was de overleden broer – die niet van zwemmen hield – van uw terreinknecht Oskar Brugger. Die werd gisteren vermoord, nadat u hem met Godfried zag overleggen.’

Meraner kwam uit zijn zetel omhoog.

‘Blijft u vooral rustig en relax een beetje. Als wij kwaad in de zin hadden, zaten wij hier niet, maar had u een arrestatieteam uit Marostica op bezoek gekregen. Niemand weet wat wij hebben ontdekt. Niemand weet dat wij hier zijn. Uw geheimen zijn bij ons net zo veilig als de Berlijnse Verdediging van de Spaanse Opening, zoals de onvolprezen Emanuel Lasker die zo graag speelde.’¹⁹

Meraner leek even te ontspannen, maar koos nu toch voor de aanval.

‘Dacht u nu werkelijk, meneer Cancellara, dat ik met regelmaat achtduizend hectare woeste grond afstroopte om te kijken of zich ergens onverlaten misdroegen? Ik geef toe, ongeveer éénderde van het gebied rondom Asiago is mijn eigendom. Maar u kunt mij niet verantwoordelijk houden voor snoodaards die misbruik maken van de immense leegte van het Plateau.’

Hij krast niet alleen als een raaf, hij is ook net zo opvliegend, dacht Godfried.

Gino lachte smalend.

‘*Wir haben es nicht gewußt*, waar ken ik dat van... U moet eens eigentijdse literatuur gaan lezen, *Herr Meraner*. Met “onverlaten” en “snoodaards” kunt u vandaag de dag echt niet meer bij een rechter aankomen.’

De politieman pauzeerde nadrukkelijk.

‘Maar dat hoeft ook niet. De enige reden dat mijn vriend en ik naar Belluno zijn gekomen is om u een aanbod te doen, dat u niet kunt weigeren.’

Meraners dunne benen schokten toen het maffiajargon tot hem doordrong.

Dit was het moment om de kwaaië pier weer te spelen, besloot Godfried.

‘Gino, ik denk dat we onze tijd verdoen. De heer Meraner wil niet eens horen hoe hij zijn hachje kan redden. Hij kiest ervoor de komende weken in het middelpunt van de belangstelling te staan...’

Dit was een cruciaal moment, besefte hij. Meraner beet in het aas, of zette hen de deur uit.

‘Wat wilt u nou?’ sputterde de paardenbaas. ‘Waarvan zou ik mijn hachje moeten redden? En wie zet mij in het middelpunt van de belangstelling? Welk voorstel wilt u mij doen?’ Hij bestudeerde zijn nagels, alsof het hem eigenlijk weinig kon schelen wat zijn gasten hem wilden aanbieden. Maar zijn handen trilden.

Gino ontvouwde hun plan.

‘Wij hebben sterke vermoedens, *Herr Meraner*, over uw betrokkenheid bij de moorden op Andreas en Oskar Brugger. Die vermoedens zijn zo overtuigend, dat een goede kennis van de heer Vos, die bij de nationale nieuwszender in zijn land werkt en over zijn ontvoering heeft bericht, gráág een uitzending wil wijden aan wat er op dit moment in Marostica gebeurt. Zij vliegt op afroep naar Verona, ontmoet daar een collega van de RAI en

samen interviewen ze Godfried voor de restanten van zijn gevangenis op uw grondgebied. Dat wordt smullen, hoor. Beschikt u over een perschef? Die kan zijn of haar borst natmaken. Ik voorspel dat u na deze reportage niet meer uit het nieuws bent weg te slaan. Net nu de chantage met een aanslag op het levend schaakspel het nieuws domineert, blijkt de leverancier van de paarden, de bekende polycitus Ronald Meraner, de spil in een schandaal. Ben ik duidelijk?’

‘Ja, ja,’ knikte Meraner ongedurig. ‘Ik hoor hoe u mij, een hardwerkende ondernemer die u van chantage durft te beschuldigen, probeert af te persen. Hoe zou ik volgens u kunnen voorkomen dat mijn goede naam door het slijk gaat?’

Hij snuffelde aan het aas. Nu was het weer Godfrieds beurt. Hij probeerde vals te grinniken, zoals hij dacht dat een doorgewinterde crimineel zou doen.

‘Snapt u dat dan niet? Wij willen poen zien. Wij willen delen in de afkoopsom die Marostica betaalt om hun schaakfestijn ongehinderd doorgang te laten vinden. Wat gaat u doen om het organisatiecomité verder onder druk te zetten? U bedenkt vast nog wel wat om u te kunnen loskopen van de maffia. Mijn ontvoering heeft me vorig jaar een miljoen gekost, een rib uit mijn lijf. Mijn goede vriend hier heeft moeite zijn kinderen de opvoeding te geven die zij verdienen, sinds een snoodaard, of zo u wilt een onverlaat, een aanslag op hem heeft gepleegd. U zit vast niet te wachten op een belegering van uw huis door *paparazzi*. Of op de *Fiamme Gialle*, die uw administratie in beslag komen nemen. Of op *carabinieri* die sporenonderzoek doen bij een afgebrande loods op het Plateau van Asiago en in uw paardencentrum. U betaalt en wij zwijgen. Dat is het aanbod dat wij u in overweging geven. Als u het afslaat, gaat u voor de bijl. Als u het aanneemt, hebben wij een *deal* – mits u ons ervan overtuigt dat wij u kunnen vertrouwen.’

In zijn leren fauteuil stak de paardenmagnaat opnieuw de brand in zijn Davidoff. Hij staaarde peinzend van Godfried naar Gino en weer terug alsof hij hun gedachten probeerde te lezen. Toen knikte hij, alsof hij een besluit had genomen en verhief zich uit zijn zetel.

‘Heren, nu moet ik mij even toileetteren. Excuseert u mij een ogenblik.’

Meraner trippelde de kamer uit, fanatiek aan zijn sigaar slurpend. Gino siste naar Godfried en legde zijn vinger op zijn lippen. Zou hij vermoeden dat ze werden afgeluisterd?

Tijd om een antwoord te bedenken kreeg hij niet, want vier krachtpatsers, in uniformen van het *Centro Hippico*, betraden het vertrek. Achter hen schuifelde de ondermaatse patser zelf, alsof hij het vierspan mende.

‘Heren, dit hoeft niet lang te duren... Verzet is zinloos. Deze mannen houden elk in hun eentje een bokkend paard in bedwang.’

Ze werden vastgepakt en gefouilleerd. De opnameapparatuur verdween met een scheurend geluid van Godfrieds lijf en nam een strook borsthaar met zich mee.

Terwijl ze naar de deur werden geduwd, hoorden ze Meraner kraaien: ‘Behalve infame praatjes hebt u helemaal niets. Mocht u kapesones krijgen, dan weten mijn advocaten u te vinden. Mijn PR-afdeling krijgt het inderdaad druk. Met de cliëntjes uit mijn therapeutisch centrum bezoek ik binnenkort de repetities van de deelnemers aan het levend schaakspel. Zou uw verslaggever daarvoor willen overkomen?’

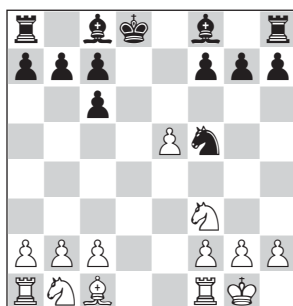
Zijn schaterlach ging over in omstandig gerochel.

‘En nu mijn huis uit.’

De Berlijnse Verdediging (pagina 177)

Harry Nelson Pillsbury – Emanuel Lasker St Petersburg 1895

De Berlijnse Verdediging – ook wel ‘Berlijnse Muur’ genoemd – is een variant in de Spaanse Opening. De beginzetten zijn 1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 ♘f6. De meest gespeelde zet van wit is nu 4.0-0, ondanks de bedreiging van de pion op e4. De ‘Muur’ ontstaat na de vervolgzetten 4...♗xe4 5.d4 ♗d6 6.♙xc6 dxc6 7.dxe5 ♘f5 8.♚xd8+ ♜xd8.

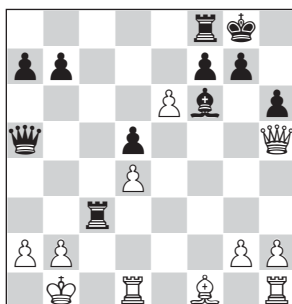

De Berlijnse Verdediging werd veel gespeeld door Emanuel Lasker. Als jongen van elf jaar werd Lasker door zijn vader vanuit Pruisen naar Berlijn gestuurd om zelfstandig te worden. Dat lukte hem door in koffiehuizen te schaken en daarmee de kost te verdienen. Vanaf 1894 was Lasker maar liefst 27 jaar lang wereldkampioen. In 1921 werd hij onttroond door José Raúl Capablanca.

De Berlijnse Verdediging raakte in onbruik, maar in 2000 veroverde Vladimir Kramnik de wereldtitel op Garry Kasparov door in de partijen die hij met zwart speelde de Berlijnse Muur in ere te herstellen.

De mooiste partij die Emanuel Lasker volgens eigen zeggen ooit met zwart speelde, was in een Damegambiet tegen de sterke Amerikaan Harry Nelson Pillsbury:

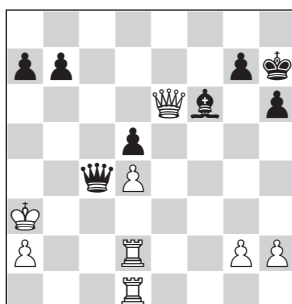
1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♗f6 4.♗f3 c5 5.♙g5 c5xd4 6.♚xd4
 ♘c6 7.♚h4 ♙e7 8.0-0-0 ♚a5 9.e3 ♙d7 10.♖b1 h6 11.cxd5
 exd5 12.♗d4 0-0 13.♙xf6 ♙xf6 14.♚h5 ♗xd4 15.exd4 ♙e6
 16.f4 ♜ac8 17.f5 ♜xc3 18.fxe6

18...♜a3

De toren offert zich voor de tweede keer op. Nu moet hij worden genomen, want anders volgt 19...♜xa2.

19.exf7+ ♜xf7 20.bxa3 ♚b6+ 21.♙b5 ♚xb5+ 22.♖a1 ♜c7
 23.♜d2 ♜c4 24.♜hd1 ♜c3 25.♚f5 ♚c4 26.♖b2 ♜xa3 27.♚e6+
 ♖h7 28.♖xa3

En hier kondigde Lasker mat in vijf zetten aan:

28...♚c3+ 29.♖a4 b5+ 30.♖xb5 ♚c4+ 31.♖a5 ♙d8+
 32.♚b6 ♙xb6 mat